

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum ira habeat vitium oppositum? 8

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

conuenientius fuit, quòd odium poneretur oriri ex acedia quàm ex ira.

Ad tertium dicendum, quòd tumor mentis non accipitur hic pro superbia, sed pro quodam conatu, siue audacia hominis intentantis vindictam. Audacia autem est vitium fortitudini oppositum.

ARTIC. VIII.

Vtrum sit aliquod vitium oppositum iracundia, proueniens ex defectu ira?

773

AD octauum sic proceditur. Videtur, quòd non sit aliquod vitium oppositum iracundia, proueniens ex defectu ira. Nihil enim est vitiosum, per quod homo Deo assimilatur. Sed per hoc quòd homo omnino est sine ira, assimilatur Deo, qui cum tranquillitate iudicat. Ergo non videtur quòd sit vitiosum omnino ira carere.

¶ 2 Præterea, Defectus eius quòd ad nihil est vitiole, non est vitiosus. Sed motus iræ ad nihil est vitiosus; ut probat Seneca in lib. quem fecit de ira. Ergo videtur quòd defectus iræ non sit vitiosus.

¶ 3 Præterea, Malum hominis, secundum Dion. est præter rationem esse. Sed subtractio omni motu iræ, adhuc remanet integrum iudicium rationis. Ergo nullus defectus iræ vitium causat.

SED contra est, quòd Chrysostr. dicit super Mat. Qui cum causa non irascitur, peccat. Patientia enim irrationabilis vitia seminat; negligentiam nutrit; & non solum malos, sed etiam bonos inuitat ad malum.

RESPONDEO dicendum, quòd ira dupliciter potest intelligi. Vno modo, simplex motus voluntatis, quo aliquis non ex passione, sed ex iudicio rationis poenam infligit. Et sic defectus iræ absque dubio est peccatum. Et hoc modo ira accipitur in verbis Chrysostr. qui dicit ibidem, Iracundia quæ cum causa est, non iracundia est, sed iudicium. Iracundia enim proprie intelligitur commotio passionis. Qui autem cum causa irascitur, ira illius iam non est

li. 1. c. 12.
* c. 4. de
diu. nom.
par. 4. nò
remotè
ante fi.
* ho. 11.
in Mat.
in opere
imperf. i.
ter prin.
o med.
tom. 2.
ho. 11 in
Mat in
opere im
perf. in
ter prin.
o med.
tom. 2.

est ex passione: ideo iudicare dicitur, non irasci. Alio modo accipitur ira pro motu appetitus sensitivi, qui est cum passione & transmutatione corporali. Et hic quidem motus ex necessitate consequitur in homine ad simplicem motum voluntatis: quia naturaliter appetitus inferior sequitur motum appetitus superioris, nisi aliquid repugnet. Et ideo non potest totaliter deficere motus iræ in appetitu sensitivo, nisi per subtractionem, vel debilitatem voluntarij motus. Et ideo ex consequenti etiam defectus passionis iræ vitiosus est, sicut & defectus voluntarij motus ad puniendum secundum iudicium rationis.

Ad primum ergo dicendum, quod ille qui totaliter non irascitur cum debet irasci, imitatur quidem Deum quantum ad carentiam passionis, non autem quantum ad hoc quod Deus ex iudicio punit.

Ad secundum dicendum, quod passio iræ utilis est, sicut & omnes alij motus appetitus sensitivi, ad hoc quod homo promptius exequatur id quod ratio dicit: alioquin frustra esset in homine appetitus sensitivus, cum tamen natura nihil faciat frustra.

Ad tertium dicendum, quod in eo qui ordinatè agit, iudicium rationis non solum est causa simplicis motus voluntatis, sed etiam passionis appetitus sensitivi, ut dictum est*. Et ideo sicut remotio effectus est signum remotionis causæ, ita etiam remotio iræ est signum remotionis iudicij rationis. In corp. art.

QVÆST. CLIX.

De Crudelitate, in duos articulos divisa.

Hinc considerandum est de crudelitate.

¶ Et circa hoc queruntur duo.

¶ Primo, virum crudelitas opponatur clementiæ?

¶ Secundo, de comparatione eius ad severitatem vel feritatem.